

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/ว ๒๔๙

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อพิจารณาพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อพิจารณาพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๑ ก วันที่
๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ แล้ว โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

สำนักงานศาลยุติธรรมขอเรียนว่า พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุง
กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับ
การดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลทุกระบบ ได้แก่ การแก้ไขเพิ่มเติมกรอบระยะเวลาการยื่นคำร้อง
โต้แย้งเขตอำนาจศาลสำหรับการฟ้องคดีต่อศาลปกครองซึ่งไม่กระทบกับระยะเวลาการยื่นคำร้องโต้แย้ง
เขตอำนาจศาลในคดีที่ฟ้องต่อศาลยุติธรรมและศาลทหารและในระหว่างเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาด
เขตอำนาจศาล ให้ศาลที่รับฟ้องมีดุลพินิจในการพิจารณาคดีต่อไปได้ ในระหว่างรอคำวินิจฉัยหรือคำร้อง
ของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง) รวมทั้งการแก้ไข
เพิ่มเติมระยะเวลาการพิจารณาคำร้องขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดกรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดระหว่างศาลขัดแย้งกัน (มาตรา ๑๔) ดังนั้น
เพื่อเป็นการซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของกฎหมายดังกล่าว สำนักงานศาลยุติธรรมจึงขอแจ้ง
ข้อพิจารณาเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ผู้พิพากษาและข้าราชการศาลยุติธรรม
ในหน่วยงานทราบในโอกาสแรกด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์เดช วานิชกิตติกุล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๐๘๒

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๓๗๓

ข้อพิจารณา

พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔
(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๑ ก ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

เหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ คือเพื่อปรับปรุงกระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลให้เป็นไป โดยมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยแก้ไขเพิ่มเติมกรอบระยะเวลาของกระบวนการโต้แย้งเขตอำนาจศาลสำหรับการฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือศาลอื่นที่ไม่ใช่ศาลยุติธรรมและศาลทหาร และในระหว่างเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดเขตอำนาจศาล ให้ศาลที่รับฟ้องมีดุลพินิจในการพิจารณาคดีต่อไปได้ แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการพิจารณาคำร้องขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดกรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดระหว่างศาลขัดแย้งกัน รวมทั้งกำหนดให้มีผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลกำหนด และให้ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวมีข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดเวลายื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลในศาลปกครอง (มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง) โดยกำหนดให้ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง การยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลจะต้องยื่นภายในกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การหรือก่อนพ้นระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ยื่นคำให้การเป็นอย่างซ้ำ ซึ่งเป็นผลให้ระยะเวลายื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลในศาลปกครองมีระยะเวลาที่สั้นลง

การแก้ไขเพิ่มเติมกำหนดเวลายื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลในศาลปกครอง ในช่วงเปลี่ยนผ่านจะมีผลกระทบทั้งต่อคู่ความที่ฟ้องคดีต่อศาลปกครองและศาลปกครอง บทเฉพาะกาล มาตรา ๗ บัญญัติรองรับไว้ว่า พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับคดีที่มีการยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลในศาลปกครองที่ได้ยื่นคำร้องไว้ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และสำหรับคดีของศาลปกครองที่ได้ยื่นคำฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่มีการยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาล ให้ยื่นคำร้องภายในกำหนดระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ศาลพึงแจ้งให้คู่กรณีที่เกี่ยวข้องในคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ได้ทราบถึงสิทธิที่เปลี่ยนแปลงไป

๒. แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลที่รับฟ้องมีดุลพินิจในการพิจารณาคดีต่อไปได้ในระหว่างรอคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล แต่ให้รอการพิพากษา โดยกำหนดว่า เมื่อมีการยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาล ศาลที่รับฟ้องอาจรอการพิจารณาไว้ชั่วคราวก็ได้ (มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง) การแก้ไขกฎหมายในส่วนนี้มีผลต่อศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ศาลมีดุลพินิจในการที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ก่อน จากเดิมที่กำหนดให้ศาลต้องรอการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราวเพื่อรอผลคำวินิจฉัยแล้วจึงจะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้ อนึ่ง มีข้อเสนอแนะว่า คดีที่มีการยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาล หากลักษณะคดีมีแนวคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ชัดเจนแน่นอนแล้ว กรณีเช่นนี้ ศาลอาจดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปเพื่อให้การพิจารณาคดีมีความรวดเร็ว แต่ให้รอการพิพากษาไว้ก่อน